

PROTOKOLL

FOR

NASJONAL TVISTENEMND FOR SELVSTENDIGE NÆRINGSDRIVENDES FYSIOTERAPIVIRKSOMHET

Den 24. mars 2023 ble det avsagt avgjørelse i nasjonal tvistenemnd for selvstendige næringsdrivendes fysioterapivirksomhet.

Sak nr. 4/2022

Nemndas sammensetning:

Lagdommer Mats W. Ruland, nøytral leder

Saksøker: A

Prosessfullmektig: egen

Saksøkt: B

Prosessfullmektig: egen

Saken gjelder: Tvist om vederlag for opparbeidet praksis (goodwill), krav om betaling for inventar/utstyr og krav om betaling av forsinkelsesrenter.

avgjørelse:

Sakens bakgrunn

A har drevet fysioterapi praksis ved C Fysikalske Institutt i 26 år. De siste 17 årene har hun drevet praksisen fra de nåværende lokalene til instituttet. A har hatt 100 % driftstilskudd i D kommune. Instituttet har vært drevet i kontorfellesskap med ytterligere en fysioterapeut. De eier 50 % av inventar og utstyr hver, og deler ansvar og utgifter likt. Instituttet ligger i sentrum av C, og er det eneste fysikalske instituttet i kommunen.

A sa opp sin avtalehjemmel i september 2021 for å gå av med pensjon fra 1. april 2022. Kommunen lyste ut avtalehjemmelen, og B ble tilbudt avtalehjemmelen 31. januar 2022 med. Avtale med kommunen ble signert 15. februar 2022, og B startet opp ved C Fysikalske Institutt 1. april 2022.

A har krevd totalt 250 155,67 kroner for goodwill, inventar/utstyr med tillegg av renter. B har ønsket en reduksjon av goodwillen til 10 %. B har også bestridt verdien av inventaret/utstyret. Partene har gjort en rekke forsøk på å finne en minnelig løsning uten å lykkes. Det har også vært gjennomført mekling mellom partene i regi av NFF, uten at partene har kommet til enighet.

A krevde nemndsbehandling 28. august 2022. A ble pålagt å ta ut stevning for tvistenemnda innen 19. oktober 2022, mens B fikk frist for tilsvarende til 19. november 2022.

Tvistenemndas avgjørelsesgrunnlag:

Partene har sendt inn stevning, tilsvarende samt flere ytterligere prosesskriv. Tvistenemnda har fått fremlagt følgende dokumentasjon:

- Bilder fra instituttet
- Liste over inventar og utstyr
- Liste over nypris på inventar og utstyr
- Underlag for goodwillberegning
- Uttalelse fra virksomhetsleder
- Uttalelse fra gjenværende fysioterapeut
- Div. korrespondanse mellom partene (brev, SMS, avtaleutkast mv.)
- Beregning og verdianslag inventar/utstyr
- Avtaleutkast
- Inntekts- og kostnadsundersøkelse fra Deloitte for 2014
- Resultatrapport
- Utskrift fra Smaalenenes Avis

Partenes anførsler:

A har i hovedtrekk **anført**:

A har drevet C Fysikalske institutt i 26 år, og de siste 17 årene fra nåværende lokaler.

På grunn av skulderbrudd var hun sykemeldt fra jula 2021 og fram til B tiltrådte praksisen 1. april 2022. For å sikre kontinuitet i praksisen ble det avtalt med kommunen at gjenværende fysioterapeut skulle vikariere med As pasienter, slik at deres behov ble ivaretatt.

De fleste av pasientene ønsket å bli kontaktet når A var tilbake fra sykemeldingen eller når ny fysioterapeut var på plass. Det har vært avtalt at pasientene skal ta kontakt med instituttet når ny fysioterapeut var på plass 1. april. Det var dermed god pasienttilgang for B ved oppstart og det har vært kontinuitet i praksisen.

Lokalene ligger på bakkeplan i Sentrumsgården i C sentrum. Plasseringen er attraktiv og i samme bygg som legekontoret. Det er parkering rett utenfor lokalet med mulighet til å kjøre helt til døra. Der er tilrettelagt rampe for rullestol og automatisk døråpner. Lokalene ble bygget om og spesialtilpasset bruken til instituttet i samarbeid med arkitekt ved innflyttingen i 2005. Lokalene er universelt utformet, lyse og romslige. De består av venterom, resepsjon, to behandlingsrom, treningssal med utstyr for trening individuelt og i grupper, kjøkkenkrok med spiseplass, handicaptoalett med dusj samt et kott. Ventilasjonsanlegget er godt og justerer temperatur opp og ned etter årstiden.

B får overta en gunstig leiekontrakt. Avtalen var på plass til Bs oppstart av sin praksis.

B plikter å overta utstyr og inventar. Det skal betales omsetningsverdien eller bruksverdien der denne antas å være høyere. Alt utstyret ved instituttet er vanlig og nødvendig for en allmenn og allsidig fysioterapipraksis. Påtroppende fysioterapeut er forpliktet til å kjøpe alt utstyret og kan ikke velge bort deler av det.

Utstyret er godt vedlikeholdt, montert av fagfolk og klar til bruk. A eier halvparten av utstyret ved instituttet og B kjøper halvparten av den totale verdien. Verdiestimatet på alt utstyret og inventaret er 160 000 kroner, og B skal betale 80 000 kroner. Verdiestimatet er utarbeidet av begge fysioterapeutene ved instituttet utenom en salgsprosess og anføres å være bedre enn en second opinion. Bruksverdien på utstyret og inventaret er langt høyere enn omsetningsverdien. Tilleggs kostnader som transport og montering er ikke med i verdiestimatet, men er vesentlig for bruksverdien. Utstyret fungerer godt og er på plass fra første dag. Det har ikke vært nødvendig for B å skaffe seg noe utstyr. Verdien er satt lavt. Anskaffelsespris på tilsvarende utstyr nytt i dag er 549 251 kroner, og B betaler kun 16 % av ny verdi.

Det er lagt til rette for at B får en flying start ved oppstart. Det kreves 20 % goodwill av gjennomsnittlig driftstilskudd, Helfo-refusjon og egenandeler fra pasienter siste tre år, jf. ASA 4313 punkt 7. Dette utgjør 160 155,67 kroner.

B kunne begynne for fullt fra første dag da alt var på plass. Hun fikk nøkler, pasientjournaler og så mange pasienter hun ville fra første dag. Hun overtok også pasienter fra A vikarierende kollega, pasienter som hadde ventet på hennes oppstart og fra venteliste. A ringte også opp og satte opp timer for B de første dagene.

B har overtatt en gunstig husleieavtale, avtale for strøm, telefon, fiber, forsikring av utstyr og rengjøringsavtale. Der var samlet prosedyrer for drift, sikkerhet og behandling i manuelt system. Etter avtale med kommunen kunne de få innføring og bruke kommunens TQM program gratis for avviksmeldinger og prosedyrer. Det er avtale med Vital om årlig sjekk og godkjenning av elektrisk utstyr, og det er avtale om service og vedlikehold av benker og treningsutstyr. Huseier sørger for kontroll av elektrisitet, brannsikkerhet og ivaretagelse av ventilasjon, snømåking og strøing. B har fått muligheten til å overta samarbeidsavtalen.

B fikk overta virksomheten fra overtakelsestidspunktet selv om de ikke var kommet til enighet om betaling. Det kreves derfor forsinkelsesrenter fra overtakelsestidspunktet 1. april 2022 og til betaling skjer.

B har gjennom hele prosessen forsøkt å trekke goodwillen ned til 10 %, begrunnet i en rekke uriktige opplysninger.

Det er ikke riktig at det ikke var satt inn vikar mens A var sykemeldt. Gjenværende fysioterapeut var vikar i sykemeldingsperioden. Gjenværende fysioterapeut har overført pasientene. B ble på oppstartsmøtet informert om hvilket journalprogram A har brukt, og at pasientjournalene kunne overføres gjennom programmet. Da B valgte et annet journalsystem måtte journalene overføres manuelt. B hadde vært i kontakt med leverandøren, så dette burde hun være klar over da hun valgte journalføringsprogram før overtakelsen. Dersom hun hadde valgt samme system kunne hun fått overført journalene raskt. Hun kunne også fått pasientjournalene fra vikarierende fysioterapeut.

B ble informert om at EPJ-abonnementet og journalene finnes tilgjengelig i systemet, uten at B har etterspurt disse. Grunnet taushetsplikten har B kun fått journaler for pasienter hun med sikkerhet skulle fortsette med. Alle disse pasientene har vært kontaktet.

Det er venteliste på behandling og nok å gjøre ved instituttet. Bortsett fra under covid og noen ganger i juli har det aldri vært vanskelig å fylle pasientlistene og jobbe lange dager. Det tar tid å komme inn i et nytt journalsystem og det stilles spørsmål ved uttrekket vedlagt tilsvaret. Dette gjelder spesielt siden A ringte flere pasienter og avtalte time hos B de første dagene. Hun ønsket ikke selv å ringe pasientene den første fredagen. B startet opp en uke før påskeferien 2022, og hun fikk mulighet for en god første uke, men den påfølgende uken hadde naturlig lavt pasienttrykk på grunn av ferietid for de fleste pasientene.

I forhandlingene om pris på goodwill tok de utgangspunkt i årene 2018, 2019 og 2020, da regnskapet for 2021 ikke var klart da forhandlingene begynte. Dette ble akseptert av B. Hun har også fått se regnskapet for 2021. 2020 var et unntaksår med en periode med stenging på

grunn av regler fra regjeringen og skepsis fra pasientene på grunn av covid. Omsetningen ble kun redusert med 30 102 kroner fra 2019 til 2020, og dette er ikke tegn på fallende aktivitet i praksisen. Verken A eller gjenværende fysioterapeut har i prosessen gitt uttrykk for at 100 pasienter i uken er normalt. Det vil gi en behandlingstid på 20 minutter og gir ingen tid til administrasjon eller pauser.

B har tidligere gitt uttrykk for at det var positivt at de hadde avtale for renhold av lokalene. Dette vil medføre kostnader, men ønsker hun å forandre avtalen kan dette bare tas opp med gjenværende fysioterapeut. Avtalen for renhold blir i utgangspunktet vurdert/fornyhet hvert år, og det er mulighet for å avslutte avtalen raskt.

Ifølge SSB var medianen for driftskostnader for fysioterapeuter 256 000 kroner pr år i 2018. A driftskostnader var i 2018 kun 184 737,83 kroner, som er 38,57 % lavere enn medianen samme år. Etter at husleien økte i 2019 var driftskostnadene 195 637,95 kroner som er 30,85 % lavere enn medianen året før. Dette gjenspeiler en særdeles gunstig leiekontrakt.

Pr i dag og på overtagelsestidspunktet var det ingen andre lokaler i kommunen som kunne gitt B en flying start fra første dag, slik hun fikk. Potensielle hindringer mange år fram i tid skal ikke tas i betraktning for goodwill på overtakelsestidspunktet i april 2022. Det er normalt å ha 10 års leiekontrakt for næringseiendom. Leieprisen økte fra 2018 til 2019 fordi banken solgte lokalene. A hadde en særdeles gunstig leieavtale, for utleier ønsket at det skulle bli aktivitet i lokalene. Leien er justert opp på grunn av økte utgifter til renovasjon og ytre vaktmestertjenester. Leien er likevel holdt så lavt som mulig. Det ville ikke vært mulig for B i dag å få en like gunstig leieavtale.

Legekontoret hadde behov for nye lokaler da antall leger økte. Kommunen drifter legekontoret og har ansvaret for å skaffe egnede lokaler. Dette har ikke noe med C Fysikalske Institutt å gjøre. At nåværende leiekontrakt forhindrer B fra å flytte med legekontoret er ikke relevant.

Det er ikke korrekt at lokalene er lytt og må utbedres. Instituttet har aldri mottatt klager. Påstanden om at det er lytt er uten belegg. Lyd har aldri vært et problem, selv om pasientrommene ikke er lydtette. Lokalene bryter ikke krav i forhold til personvern og taushetsplikt. Under byggingen ble alle standarder fulgt. B har siden overtakelsen ønsket å endre det minste pasientrommet for å gjøre det større. Rommet er ikke så lite at en endring er nødvendig for verken bruk eller byggeteknisk standard. B bekrefter at samarbeidet med gjenværende fysioterapeut fungerer godt og kan fritt lage en skriftlig versjon av avtalen. Internkontrollsystemet kan oppdateres uten at det koster penger. Kommunen lar instituttet bruke TQM programmet vederlagsfritt og det finnes rettleidninger/maler på NFFs nye nettside som er gratis. Alle på en arbeidsplass skal delta i arbeidet og det skal gjennomgås en gang i året.

Alt utstyr er kjøpt fra fagleverandør. B har ikke etterspurt kvitteringer eller informasjon om utstyret. Utstyret er ikke så gammelt som det hevdes. Med unntak av tre gjenstander er alt

kjøpt inn i årene 2005-2019. B ble informert om at klokken på tredemøllen ikke fungerte, og løsningen med en annen klokke til å ta tiden var alt på plass. Ut over dette fungerte tredemøllen godt på overtakelsestidspunktet og var kraftig redusert i pris i forhold til ny pris, som alt øvrig utstyr.

Etter ASA 4313 kan verdien på utstyr fastsettes på to måter, enten takst eller verdivurdering fra en annen fysioterapeut. A har valgt å legge fram verdivurderingen fra da hun verdsatte utstyret sammen med gjenværende fysioterapeut. A mener dette gir et mest riktig estimat da de ikke var i en salgsprosess. Påstanden om at verdivurderingen er gjort med dårlig hensikt på grunn av refinansiering er grunnløs. B har ikke ettspurt takst eller ønsket at en annen fysioterapeut skal evaluere utstyret, og det er fordi verdien vil være langt høyere enn hennes tilbud. Prisen på inventar/utstyr økte med 10 000 kroner fordi bruksverdien er høyere enn markedsverdien, og fordi utstyret er på plass, montert av fagfolk og er ferdig til bruk. B har ikke etterspurt avtalen med Vital. At kommunefysioterapeuten har uttalt seg om utstyret virker usannsynlig. Uten mer informasjon om hva det er klaget på er dette lite relevant for saken. Kommunefysioterapeuten har for øvrig leid tid på treningssenteret to ganger i uka for å kunne bruke treningsapparatene der.

A har hele tiden vært villig til å forhandle og har ikke halt ut tiden for avtaleinngåelse. For å komme til enighet har hun også tilbud B en rabatt på 10 000 kroner. Hun har også bedt om mekling. A reduserer perioden det kreves forsinkelsesrenter for med fire uker. Det er rimelig at B må dekke sakens omkostninger.

B har hele veien forsøkt å finne nye grunner for å beholde det samme tilbudet. Etter meklingen har B trenert saken. Hennes beregning av verdien på utstyret er ikke i tråd med ASA 4313, er helt uten referanser til markedspris eller grunnlag for nedskriving. Hun har heller ikke regnet med at det er bruksverdien som ifølge ASA'en skal legges til grunn. A har lagt fram nypris på det samme/mest lignende utstyret fra samme leverandør som det var kjøpt fra, fordi det gir et godt bilde av hva nytt utstyr ville kostet henne. B har prioritert å regne på potensiell nedskriving for å redusere prisen fremfor å klargjøre for oppstart av egen praksis. Det er naturlig at ikke alle pasienter på ventelisten ønsket eller hadde mulighet til å starte opp behandlingen på kort varsel rett etter påskeferien.

Det er ikke korrekt at A har bygget ned praksisen. Dette vises ved at den har vært stabil gjennom covid. A jobbet fulle arbeidsuker ut 2021.

At gjenværende fysioterapeut jobbet 50 % vikar for A ble besluttet å være den mest effektive løsningen på en så kort periode, og avgjørelsen ble gjort sammen med virksomhetsleder i kommunen. Journalene ble overført på metoden anbefalt av leverandør. Regnskapene for flere år enn relevant for forhandlingene ble vist til B og viser en stabil inntjening over flere år.

Det er informert om leiekontrakten som gjelder, og det er lagt til rette for at den var på plass før B startet opp. Påstanden om at hun må dekke leiekostnader for gjenværende fysioterapeut er hypotetiske.

Treningsrommet er ment som treningssal, og mer konfidensielle samtaler bør tas på et behandlingsrom. Det har fungert fint i 17 år. Den muntlige samarbeidsavtalen med gjenværende fysioterapeut har fungert fint.

Det er vanskelig å få noen til å takserer utstyr. Fysiopartner kan gjøre en teknisk vurdering. Salgssjefen sier at bruksverdien er riktig å legge til grunn. For tredemøllen ble det valgt å bruke en ekstern klokke framfor å kjøpe en ny tredemølle, da det bare var klokken som ikke fungerte. En tilsvarende ny tredemølle koster over 60 000 kroner. A kjenner ikke til feil ved noe av det andre utstyret. Det er korrekt at siste service fra Fysiopartner var i 2020. Alt utstyret ble da gjennomgått. Det har vært greit å bestille service ved behov. Fysiopartner har ikke bekreftet at instituttet ikke har vært opptatt av å vedlikeholdet utstyret.

A har ikke ønsket og har ikke noe å tjene på å hale ut saken. Hun har spurt B ytterligere to ganger om de ikke kunne møtes og forsøke å bli enige, men B har vist liten interesse for dette. De kunne da spart tid og kostnader til behandlingen av saken. A har ikke fått betalt og har ikke hatt mulighet til å investere pengene sine på en måte som gir avkastning for henne. Det kreves derfor forsinkelsesrenter.

A har lagt ned slik påstand:

1. B betaler 160 155,67 kroner i goodwill.
2. B betaler 90 000 kroner for bruksverdien av inventar og utstyr.
3. B betaler forsinkelsesrenter fra overtagelse 1. april 2022 til utbetaling.
4. B betaler sakens omkostninger.

B har i hovedtrekk anført:

Pasienttilgangen ved oppstart var mager. For å kunne kreve full goodwill bør det foreligge pasientlister tilsvarende omfanget av hjemmelen ved oppstartstidspunktet. Det tar tid å etablere en relevant praksis tilsvarende omfanget av hjemmelen. Når det er få eller ingen pasienter reduserer dette verdien av den opparbeidede praksisen.

A var sykemeldt i månedene før ny fysioterapeut skulle starte opp, og det ble ikke satt inn vikar. Kollega og gjenværende fysioterapeut overtok 50 % av A driftstilskudd, og fikk dermed 150 % tilskudd fram til B startet. Ingen av pasientene som gjenværende fysioterapeut overtok ble overført til B, men ble ferdigbehandlet hos han. Vikariatet tilførte ikke dermed noen verdi av goodwill til A praksis.

A overleverte en papirbunke med 13 pasienter som ønsket å fortsette på gruppetrening og som hun tok kontakt med for B. Ikke alle disse ønsket oppfølging, men de som ønsket fikk ny førstegangsvurdering av B. Videre var det 10 pasienter på venteliste. B ga time til de som

ønsket. Det var ingen pasienter til overføring og knapt nok arbeid til en full dag i uka noen uker fram i tid. B opplevde at nøklene ble holdt tilbake og måtte poengtere at hun hadde rett og plikt til å overta. Videre fikk hun kun utvalgte journaler på de 13 pasientene som var tiltenkt videre oppfølging i gruppe, og fikk beskjed om at EPJ-systemet var avsluttet og papirjournaler brent. Det var ikke mulig å overføre papirjournaler. Ingen pasienter tok kontakt og hun måtte vente til flere pasienter hadde satt seg på venteliste. Det tok tid på bygge opp en liste tilsvarende det omfang hjemmelens størrelse tilsier. Ved overtakelsen var praksisens tilstand ikke god nok og det ble ikke lagt til rette for en flying start. B har måttet starte opp fra bunnen av, med en gradvis oppstart.

Gjennomsnittlig omsetning de siste tre årene har vært 800 770 kroner. Denne omsetningen er lav sammenlignet med gjennomsnittlig omsetning for fysioterapeuter med avtalehjemmel/driftstilskudd på landsbasis, som pr 2014 var på 960 000 kroner. Dette indikerer behov for opparbeiding av praksis for optimal drift og normal omsetning. I tillegg har det ikke vært omsetning i praksisen i perioden 1. januar 2022 til 31. mars 2022. Dersom denne perioden hadde vært medregnet i grunnlaget for beregning av goodwill ville grunnlaget vært mindre. Omsetningen er 415 329,28 kroner mindre enn gjennomsnittlig omsetning, forutsatt en 3 % indeksregulering pr år. Ut fra statistikken fra HELFO er inntekten i snitt 1 240 000 kroner brutto for de som bruker takst A3. Tallene viser at A har hatt en fallende aktivitet i praksisen med fallende inntekt og fallende refusjons- og egenandelsinntekt. Normalt skulle omsetningen økt, ettersom det har vært en økning i takstene disse tre årene

Driftskostnadene har økt med 724 % fra sammenligningsperioden 2018 – 2020 (økning på 42 500 kroner). Dersom det trekkes fra 42 000 kroner på resultatet tilsvarer det 20 000 kroner over minstekravet i lønn for fysioterapeut med 10 års ansiennitet, økt trygdeandel på skatt for ENK ikke medregnet. Husleiekostnadene etter ny leiekontrakt på 10 år økte med 43 % fra 2018 til 2019 (27 948 kroner). Resultatet i driften er redusert med 10,99 % fra 2018 til 2020, omsetningen er redusert med 5,86 % i samme periode. Resultatrapporten viser at driften siden 2015 er bygget ned med tanke på omsetning, resultat, inventar og utstyr. Instituttet inngikk en 10-årig leiekontrakt 29. oktober 2018, og B måtte overta denne uten å kunne endre på betingelsene. Dette begrenser hennes muligheter til å utvide instituttet de neste 6 årene. Det er behov for utbedring av lydisolering. Hovedproblemet er at lyden bærer godt ut av lokalene og inn til naboer på begge sider. Det kan høres hele samtaler fra behandlingsrommene. B har siden oppstart fått flere klager fra pasienter. Fagmann fra E Bygg har undersøkt veggen, og det viser seg at det er satt opp lettvegger mellom lokalene. A har vært klar over dette. Veggene oppfyller ikke kravene som er satt av personvern hensyn av myndighetene, for eksempel krav om taushetsplikt.

Det er forståelig at virksomhetsleder ikke har mottatt pasientklager, da klager havner hos behandler på instituttet. A og virksomhetsleder i kommunen kjenner hverandre godt og B har forståelse for at virksomhetsleder skriver under på et slikt dokument. Fastlegekontoret

er nylig beskrevet som trangt og lytt med behov for oppgradering/flytting. Fastlegekontoret ønskes flyttet raskt, hvorpå samlokalisering med andre helseaktører også er ønskelig. Husleiekontrakten gjør at B mister muligheten til å flytte til et bedre egnet lokale, i tillegg til fagmiljøet de ikke får bli en del av. Leietaker er også ansvarlig for utbedringer inne i lokalet. Gjenværende fysioterapeut har uttrykt at han ikke ønsker å betale for utbedringer av vegger. E Bygg har oppgitt at det må regnes med større kostnader i forbindelse med utbedring. B er spørrende til at gjenværende fysioterapeut ikke har mottatt klager. Gjenværende fysioterapeut har heller ikke ønsket å oppgi hva som er betalt for utstyr og inventar, som de skal eie og dele likt.

Det er ingen skriftlig samarbeidsavtale med gjenværende fysioterapeut og han ønsker heller ikke å utarbeide dette. Det er vanskelig for B å forholde seg til en muntlig avtale mellom andre parter. Det er heller ikke nettside for instituttet. Domenet er registrert på gjenværende fysioterapeut. Rettigheter og tilganger til dette er problematisk med hensyn til muntlig avtale mellom partene.

Det må forventes større kostnader til utbedring av lokalene, og ansvaret for utbedringene ligger på B. A og gjenværende fysioterapeut hadde tidligere muligheten til å kjøpe lokalene, men valgte å leie lokalene. Det kan virke som avtaleinngåelsen er til fordel for utleier, og den overtatte husleieavtalen utgjør ikke et positivt element i forhold til verdien av opparbeidet praksis.

B står pr i dag som ansvarlig for TQM ved klinikken. Hun har ført inn prosedyrene som foreligger, som er to kortfattede og mindre informative dokumenter med informasjon om nødnumrene og evakuering. Disse er for øvrig utarbeidet av B. Det foreligger ingen annen dokumentasjon, som kreves ved internkontroll. Dette er svært mangelfullt og ikke minst tidkrevende å utarbeide. Å etablere internkontrollsystem medfører økte kostnader for B. Det er ikke fremlagt dokumentert vedlikehold til nå. TQM er et rapporteringssystem for avvik og er ikke ment som et internkontrollsystem for klinikken. Et internkontrollsystem er både nødvendig og lovpålagt, og skulle vært utviklet.

Inventaret og utstyret er ikke i den tilstanden A hevder. Et eksempel er tredemøllen der displayet ikke fungerer. Det er ikke mulig å reparere displayet. Videre er RedCord-systemene gått ut på dato da det anbefales fra leverandør å unngå bruk i mindre enn fem år, med mindre det er godt vedlikeholdt. Det foreligger ikke dokumentasjon på bytte av tau eller annet vedlikehold. Elektroterapiapparatene er ikke i bruk og står på kottet. Videre er det normal slitasje på utstyr, og det er ikke gjort nyinnkjøp de siste 7 årene. Siste investering ble gjort i 2016. Det mangler anskaffelsesdato, kvitteringer og dokumenterte kjøp, noe som gjør det vanskelig å beregne reell verdi. B har forsøkt å sette opp en utstysliste med årlig avskrivning etter antatt årsmodell/innkjøp. Det er uvisst om utstyret er kjøpt nytt eller brukt. Noe av utstyret har vært kjøpt i en «pakke» til sannsynligvis en noe redusert totalpris/pakkepris. Mye av utstyret beskrives å være gammelt/av eldre sort og har vært

brukt i 20-30 år. Kommunefysioterapeuten har uttrykt at enkelte pasienter ikke kan sendes til instituttet grunnet mangel på utstyr/opdatert utstyr.

Det er ikke umulig at det foreligger et ønske om en høyere verdi på inventaret for å kunne sikre refinansiering til gjenværende fysioterapeut. A har økt prisen på utstyret/inventaret fra 80 000 kroner til 90 000 kroner. En verdsettelse som initialt ble satt i forbindelse med at gjenværende fysioterapeut skulle selge sitt utstyr til et AS må antas å være et anslag på markedsprisen. Uansett lider prissettingen av de påpekte manglene. Det er ikke fremlagt noen avtale med Vital slik det hevdes. Vedlikehold og dokumentasjon for funksjon har ikke funnet sted og foreligger ikke på overtakelsestidspunktet.

A skal ikke tilkjennes forsinkelsesrenter. B har ikke halt ut prosessen, noe dokumentasjonen viser, jf. tekstmeldinger og kommunikasjon mellom partene. B foreslo meklings for å få fremdrift i saken. Etter meklingsrunden var de enige om nemndsbehandling. A ventet med å kreve nemndsbehandling til etter sommerferien, og hun har latt saken dra ut i tid.

Det er ikke korrekt at B har lett etter alt som potensielt kan trekke ned prisen. Årsaken til at B har ønsket en prisreduksjon er at hun mener kravet er for høyt med tanke på vurderingskriteriene i ASA 4314 og hva hun burde forvente ved oppstartstidspunktet. Det er ikke B ansvar alene at prosessen har dratt ut. Dette skyldes at de ikke har kommet til enighet. Hun har kun blitt tilbudt noen tusenlapper i reduksjon i pris på inventar/utstyr. Det var på ingen måte mulig å starte for fullt 1. april med 13 pasienter, og det ingen flere pasienter tilgjengelig. Gjenværende fysioterapeut uttrykte at det var naturlig at han fortsatte med de pasientene han hadde overtatt etter A. Hun hadde bygget ned praksisen sin de siste årene, noe som bør være med i vurderingen av opparbeidet goodwill.

B har ikke hevdet at det ikke var satt inn vikar. Det hadde vært hensiktsmessig med en vikar i 100 % stilling for å opprettholde A sin stilling. Kun 50 % av stillingen har vært opprettholdt. Sannsynligheten for at pasienttrykket har vært lavt i A sin stilling de foregående månedene før 1. april 2022 er stor.

Gjenværende fysioterapeut har endret journalsystem og B har endret til det samme med ønske om eksempelvis felles elektronisk venteliste. Gjenværende fysioterapeut har imidlertid ønsket venteliste i perm fortsatt. B har vært i kontakt med tidligere leverandør angående overføring av journaler. Hun ønsker ikke å ha tilgang på papirjournaler, men eventuelt tilgang ved oppstart av ny behandling. Papirjournaler kan ikke overføres «en mass», men så snart det er behov. B fikk etter forespørsel journalnotater på de pasientene hun skulle overta i papirform.

Uttrekket fra Physica er korrekt. Det var ingen flere pasienter å sette opp før nye satte seg på venteliste. Det var derfor ikke hensiktsmessig å sette opp full første dag, ettersom pasientene like godt kunne fordeles utover noen uker. Det var ikke nok jobb til fulle dager. At det var påske, har ingen betydning. Pasientlisten har gradvis bygget seg opp uten hjelp fra A.

B har ikke hevdet at 100 pasienter i uka er normalt for praksisen. Det er imidlertid normalt at man har «100»/relativt mange pasienter under behandling som får oppfølging med behandling eller egentrening en eller flere ganger i uka.

Det er bruttoinntekter som skal legges til grunn ved beregningen av goodwill.

Partene i leiekontrakten er solidarisk ansvarlige for leiekostnadene og B risikerer å måtte dekke gjenværende fysioterapeuts leiekostnader ved eventuell manglende evne til å betale fra hans side.

B har forsøkt å datere utstyret i samtaler med leverandører. Hun har gjort et ordentlig forsøk på å datere produktene der navn på produkt og serienummer er kontrollert i samtaler med leverandør. Dette er gjort for å avkrefte feil og unøyaktigheter. Fysiopartner har solgt produktene til instituttet og i samtale har de hevdet at instituttet er lite opptatt av å følge opp utstyret sitt. Tredemøllen kunne vært reparert for et mindre beløp i 2017. Det anbefales årlig kontroll av produktene, noe som er i samsvar med kravet om internkontroll.

A har bekreftet at siste service på utstyret var i 2020, etter at B har innhentet denne informasjonen fra Fysiopartner. Det har ikke vært fremlagt noen dokumentasjon – hverken oppfordret eller uoppfordret. Det medfører ikke riktighet at alt utstyret var ok pr 2020.

Saken skulle vært klar til avgjørelse etter 2. januar 2023. Saken drar likevel ut etter initiativ fra A. B har forsøkt å svare så raskt hun kan.

Det er ikke grunnlag for å tilkjenne A sakskostnader. Det har vært viktig for B å komme til enighet og finne en reell verdi. A har gitt uttrykk for at dette er pensjonen hennes, noe ASA 4313 uttrykker ikke skal være et argument i forbindelse med utregningen av opparbeidet goodwill.

Totalt tilbud fra B er 129 606,44 kroner for goodwill og utstyr/inventar.

B har nedlagt slik påstand:

1. B betaler for verdien av opparbeidet praksis 80 077,84 kroner.
2. B betaler for inventar og utstyr 49 528,69 kroner.
3. Forsinkelsesrenter fastsettes ikke.
4. A betaler sakens omkostninger.

Tvistnemndas merknader

Innledning

Spørsmålene saken reiser er hvor mye B skal betale i vederlag for verdien av fysioterapipraksisen (goodwill) til A, og hvor mye hun skal betale for utstyr/inventar til A. Det

er ikke anført at vederlaget skal settes til null kroner og at det ikke skal betales for utstyr/inventar.

Nemnda har kommet til at B skal betale 160 155,67 kroner i vederlag til A for fysioterapipraksisen, samt at hun skal 70 000 kroner for utstyret/inventaret.

Rettslig utgangspunkt

Twistenemndas saklige kompetanse står i ASA 4313 pkt. 23.2. Denne bestemmelsen viser videre til tvister etter rammeavtalen punkt 8 og vedtak om innløsning etter punkt 12. Nemndas vedtak er bindende for partene.

Relevant for denne saken er ASA 4313 punkt 8 «Twist om overdragelse» der det står:

Twist om vilkårene for overdragelse av fysioterapivirksomhet etter punkt 7 og 9 avgjøres ved nemndsbehandling etter reglene i punkt 23. Nemndas kompetanse omfatter ethvert tvistesporsmål i tilknytning til vilkårene for overdragelsen, herunder tvist om rett og plikt til å overdra virksomheten, hvilke eiendeler som er omfattet av overdragelsen, verdsettelsen, betalingsvilkår, overtakelsestidspunkt, mv.

Blir fratreddende og tiltredende fysioterapeut ikke enige om overdragelsesvilkårene innen 1 måned etter at ny driftsavtale er inngått, skal vilkårene fastsettes ved nemndsbehandling. Begge fysioterapeutene plikter å medvirke til nemndsbehandling og er bundet av nemndas avgjørelse.

Fysioterapeuter som krever nemndsbehandling skal varsle motparten med 3 ukers varsel i rekommandert sending.

Kravet om betaling for goodwill

Den første problemstillingen i saken er uenighet om størrelsen på vederlag for verdien av praksisen (goodwill).

Krav på vederlag for verdien av praksis (goodwill) er regulert i ASA 4313 punkt 7 tredje ledd der det står:

Fysioterapeut som krever overdragelse av virksomheten, har også krav på vederlag for verdien av praksisen dersom vedkommende har drevet praksis med kommunal driftsavtale i mer enn tre år.

Det følger direkte av ordlyden at utgangspunktet etter ASA 4313 er at det skal betales vederlag for verdien av praksisen, forutsatt at fratreddende fysioterapeut oppfyller tidskravet på tre år. I denne saken er tidskravet oppfylt. Nemnda viser her til at A har drevet praksis ved instituttet i 17 år.

ASA 4313 punkt 7 femte ledd setter en øvre ramme for hvor mye som kan kreves i vederlag for praksisen:

Dersom det skal ytes vederlag for verdien av praksis, kan dette ikke avtales høyere enn 20 prosent av gjennomsnittlig trygderefusjon, egenandel og driftstilskudd de siste tre år før vedtak om tildeling av avtalehjemmel til ny praksisinnehaver.

Trygderefusjon, egenandeler og kommunale driftstilskudd som er utbetalt direkte til godkjent vikar inngår i beregningsgrunnlaget.

Det er ikke adgang til å avtale andre former for godtgjørelse/kompensasjon enn det som fremgår av rammeavtalen. Partene kan heller ikke forhandle om overdragelsesvilkår før kommunen har foretatt tildeling av avtalehjemmelen og ny driftsavtale er inngått. Eventuell avtale om overdragelsesvilkår inngått før tildelingen er ikke bindende for partene, jf. ASA 4313 punkt 7 sjette ledd.

Goodwill er en immateriell eiendel eller merverdi. Begrunnelsen for at det kan kreves vederlag for overtakelse av praksis (goodwill) er at fratreddende fysioterapeut har lagt til rette for at tiltredende fysioterapeut får en «drahjelp» i form av inntjening umiddelbart fra oppstart, i motsetning til en praksis som må bygges opp fra bunnen av uten et etablert kundegrunnlag. Dette vil typisk være når tiltredende fysioterapeuts praksis får en «flying start» ved å kunne nyttiggjøre seg ulike elementer fra praksisen til fratreddende fysioterapeut.

Det er flere momenter som er relevante ved vurderingen av om det skal betales for verdien av praksisen (goodwill) og størrelsen på vederlaget. Momenter som tvistenemnda typisk vektlegger er kontinuitet i praksisen, type praksis (gruppe eller solo), innarbeidede kontorrutiner, opplært personell, attraktiv beliggenhet, funksjonelle og universelt utformede lokaler, driftsresultat, omfang av overførbare pasientlister, samarbeidsavtaler, systemer i praksisen (f.eks. journalsystemer), gunstige eller overførbare husleieavtaler og andre avtaler. Verdien av driftstilskuddet skal ikke inngå i beregningen av verdien av praksisen.

Ved vurderingen av om det skal betales vederlag for goodwill og eventuelt vederlagets størrelse, tar nemnda utgangspunkt i ordlyden ASA 4313. Nemndspraksis fra tidligere lignende avgjørelser vil kunne tillegges vekt. Nemnda bemerker at grensen på 20 % i ASA 4313 punkt 7 femte ledd er den øvre grensen for hva som kan kreves i vederlag. Fastsettelsen av størrelsen på vederlaget må bygge på en konkret helhetsvurdering for den enkelte praksis.

Innledningsvis bemerker nemnda at partene har sendt inn en rekke prosesskriv i denne saken. Skrivene har vært svært omfattende, langt ut over det som er vanlig i andre saker for nemnda. Nemnda har ikke gjengitt alle anførsler som har blitt fremsatt fra partene. Dette skyldes dels at anførselene har vært gjentatt i flere skriv, og at noen av anførselene har ingen eller begrenset betydning for de spørsmål tvistenemnda skal ta stilling til.

Nemnda konstaterer at tidskravet på tre år er oppfylt. A har drevet praksis ved instituttet i hele 17 år, og tidskravet er ikke omstridt.

Ved vurderingen av vederlaget som skal betales for goodwill er det flere momenter som er av betydning i denne saken. A praksis er langvarig, veletablert og stabil. Instituttet er det eneste i kommunen, noe som normalt vil gi et godt kundegrunnlag og er gunstig for konkurransesituasjonen. Praksisen drives i kontorfellesskap med ytterligere en fysioterapeut. Etter det opplyste for nemnda har samarbeidet med den andre fysioterapeuten vært godt, og det er ingen holdepunkter for at dette ikke er tilfelle etter at B overtok praksisen. Dette er et forhold nemnda mener er positivt ved verdsettelsen, blant annet gjennom muligheter for henvisning av pasienter mellom fysioterapeutene og et kollegialt miljø. En gruppepraksis vil også typisk ha lavere kostnader enn en solopraksis. Nemnda kommer nærmere tilbake til betydningen av kostnadsnivået nedenfor. Varemerket til instituttet er veletablert, og det er ingen opplysninger som taler for at det hefter noe negativt ved varemerket som svekker verdien. Ut fra bevisene fremlagt i saken vurderer nemnda at praksisen er veldrevet.

Nemnda går så over til å vurdere lokalene og leiekontrakten. Bildene fremlagt for nemnda illustrerer at lokalene er av alminnelig god standard, er godt tilrettelagt for bruken til instituttet, tilfredsstiller kravene til universell utforming, er romslige og har flere positive kvaliteter som for eksempel en større treningssal. Etter det opplyste har lokalene attraktiv beliggenhet sentralt i C, med parkering umiddelbart utenfor. B kan tre inn i leieavtalen, som har en varighet på 10 år fra fornyelsestidspunktet. Utleier sørger for kontroll av elektrisitet, brannsikkerhet, ivaretagelse av ventilasjon, snømåking og strøing. Nemnda vurderer at vilkårene er markedsmessige, og avtaleperioden er helt normal i næringsforhold. Samlet mener nemnda at dette er momenter som er positive ved beregningen av goodwill.

B har innvendt at tilstanden på lokalene ikke er tilfredsstillende. Særlig angivelig manglende lydisolering er trukket fram som et negativt forhold ved lokalene. Det er anført at det er nødvendig med betydelige påkostninger for at lokalene skal være tilfredsstillende. Forholdet er bestridt av A. Etter bevisførselen kan ikke nemnda se at anførselen kan føre fram. Visuelt fremstår lokalene som av alminnelig god standard vurdert ut fra bildene fremlagt for nemnda. Det er ingen pålegg fra kommunen om å utbedre lokalene på grunn av for dårlig støyisolering. Etter nemndas vurdering er ikke anførselen underbygget på en måte som gir grunnlag for reduksjon av goodwillen. Nemnda legger også noe vekt på at gjenværende fysioterapeut heller ikke ønsker å gjøre noen utbedring av lokalene.

Potensielt solidaransvar ved mislighold av leiekontrakt er trukket fram som et moment som er negativt for goodwillverdien. Nemnda kan ikke se at dette kan tillegges vekt. En utleier vil normalt sikre seg i en næringsleiekontrakt gjennom en slik klausul. Avgjørende for nemnda er at eventuelt ansvar er helt hypotetisk, og det er ingen holdepunkter for at den andre gjenværende fysioterapeuten er i noen misligholdssituasjon som medfører risiko for B.

B har vist at det har vært en kraftig økning av driftskostnadene, og at kostnadsnivået er høyt. Anførselen er bestridt av A, som har vist til statistikk for gjennomsnittlige driftskostnader for fysioterapeuter. Nemnda er enig med B i at det har vært en stor økning i driftskostnadene for kontrakter som følger praksisen. Samtidig må det trekkes fram at driftskostnadene på overdragelsestidspunktet lå betydelig lavere enn gjennomsnittlige kostnader for en privatpraktiserende fysioterapeut. Kostnadsnivået på kontrakten(e) B får overta er fortsatt lavt og er ikke verdireduserende for goodwillen. Nemnda mener avtalene er gunstige og verdifremmende for verdien av praksisen. Avtalene som er på plass medfører at B kan konsentrere seg om inntektsgivende arbeid fremfor å bruke tid på administrativt arbeid i en oppstartsfase. Dette mener nemnda er gunstig.

Videre legger nemnda vekt på at praksisen har vært stabil og uten avbrudd. A var sykemeldt en kort periode før B tiltrådte i 2022. Den andre fysioterapeuten ved instituttet fungerte som vikar mens A var sykemeldt. Nemnda er ikke enig med B i at det ikke var satt inn vikar for A i denne perioden eller at det kun var satt inn vikar i 50 % av stillingen. Den andre fysioterapeuten ved instituttet fungerte som vikar for A mens hun var sykemeldt og mottok økt driftstilskudd med 50 % i denne perioden. Dette illustrerer at kommunen har håndtert dette som at gjenværende har vært vikar for A. Alle pasientene ble hele tiden behandlet ved instituttet, og kundegrunnlaget er derfor ikke svekket eller redusert. Etter nemndas syn har det ikke vært noen driftsavbrudd i A praksis som skal påvirke goodwillberegningen. Det er ikke sannsynliggjort at verdien av praksisen er redusert ved at gjenværende fysioterapeut fungerte som vikar fremfor å ta inn en ekstern vikar. Nemnda kommer nærmere tilbake til overføringen av pasienter nedenfor.

Pasienttilgang ved oppstart er viktig for umiddelbar inntjening. I denne saken har A lagt til rette for overføring av pasienter, og har til og med hjulpet til med å sette opp timer for pasienter for B i oppstartsfasen. B har også fått muligheten til overføring av journaler, noe nemnda kommer nærmere tilbake til nedenfor. Nemnda finner at A i større utstrekning enn andre saker for nemnda har forsøkt å legge til rette for best mulig oppstart for B.

Pasienttilgangen har vært lavere enn B ønsker, og det er anført at pasientlistene må tilsvare omfanget av hjemmelen på oppstartstidspunktet for at fratredende fysioterapeut har krav på «fullt» vederlag. Nemnda kan ikke se at det er grunnlag for en slik generell regel verken i ASA'en eller i nemndas praksis. Antall pasienter som står på liste vil kunne variere over tid. I denne saken skjedde oppstart rundt påsketider, noe som kan påvirke hvor mange som bestiller time på det aktuelle tidspunktet. Det er ingen opplysninger i saken om hvordan pasienttilgangen har utviklet seg etter overtakelsestidspunktet. Avgjørende for nemnda blir at A så langt som mulig har lagt til rette for at B kunne konsentrere seg om inntektsgivende arbeid fra oppstarten av. Dette har gitt B muligheten til å konsentrere seg om inntektsgivende arbeid, og ikke har måttet bygge opp «alt» fra begynnelsen av.

B har trukket fram som verdireduserende vansker med å få overført papirjournaler, og det er vist til at EPJ-systemet var avsluttet. Til dette har A innvendt at B ble informert om at EPJ-

systemet ble avsluttet og at B er informert om at journalene finnes i systemet uten at hun har etterspurt journalene. Nemnda mener B må bære risikoen for valg av annet journalsystem, med påfølgende vansker/praktiske utfordringer med å få overført journaler. Etter det opplyste er journalene tilgjengelig, uten at de er etterspurt. Anførselen kan derfor ikke føre fram.

Videre har B vist til at inntektene ved praksisen var lave før overdragelsen. Dette gjaldt både omsetning og resultatet. Gjennomsnittlige inntekter de siste tre årene har etter det opplyste vært på 800 770 kroner, og aktiviteten har angivelig vært fallende. Nemnda bemerker at lav omsetning og/eller synkende aktivitet slår direkte ut på vederlaget som kan kreves etter ASAen, og blir dermed hensyntatt automatisk ved beregningen av vederlaget. Nemnda kan ikke se at det er tale om noen varig og negativ tendens her. Ett av årene som beregningen bygger på er første året av covid-pandemien (2020) der inntektene falt med ca. 30 000 kroner. Dette må forventes i lys av nedstengningen i Norge. Ut over dette fallet i omsetning er det vanskelig å trekke noen klare slutninger fra omsetningstallene. Nemnda kan ikke se at det er sannsynliggjort noen varig tendens eller nedbygging av praksisen som skal tillegges selvstendig vekt ved vurderingen av goodwill.

Det er i tillegg anført at det ikke var omsetning i praksisen i perioden 1. januar – 31. mars. I denne perioden var A sykemeldt, og gjenværende fysioterapeut mottok 50 % forhøyet driftstilskudd. Etter nemndas vurdering fungerte gjenværende fysioterapeut som vikar i perioden A var sykemeldt og det har ikke vært noe avbrudd i praksisen, jf. nemndas merknader ovenfor. Faktum gir heller ikke grunnlag for å konstatere at driften er bygget ned på slutten av A karriere.

B har anført at det ikke er utarbeidet noen formell samarbeidsavtale med gjenværende fysioterapeut. A har imøtegått anførselen og vist til at det aldri har vært behov for å formalisere samarbeidet. Nemnda kan ikke se at dette er et negativt forhold ved praksisen som kan få betydning for vurderingen av goodwill. Samfunnet bygger på mange områder på tillit, noe som er vanlig ved mindre arbeidsplasser. Selv om nemnda har forståelse for at det hadde vært ønskelig med en formell samarbeidsavtale fra B side, kan ikke nemnda se at dette er noe som er verdireducerende for praksisen. B har opplyst at gjenværende fysioterapeut ikke har ønsket å formalisere samarbeidet. Nemnda kan likevel ikke se at dette er verdireducerende. Det er ingen opplysninger i faktum om at samarbeidet har vært vanskelig selv om samarbeidet ikke har vært formalisert i en avtale.

Til slutt er det anført at rutiner og internkontrollsystemer er mangelfulle. Bevisførselen rundt rutiner og internkontrollsystem har vært forholdsvis sparsom. Rutiner og internkontrollsystem er dynamiske verktøy som det er nødvendig å oppdatere fra tid til annen. Nemnda betviler ikke at dette er noe B har måttet følge opp. Samtidig er det ikke sannsynliggjort at manglene er av et slikt omfang at det reduserer verdien av praksisen. Nemnda vektlegger at instituttet har hatt prosedyrer for drift, sikkerhet og behandling i et

manuelt system, og etter med kommunen har de kunnet få innføring og bruke kommunes TQM program for avviksmeldinger og prosedyrer.

Etter en samlet skjønnsmessig vurdering av alle momenter har nemnda kommet til at vederlaget for goodwillen skal settes til 160 155,67 kroner. Det tilkjente i samsvar med As krav. Nemnda har særlig lagt vekt på at det er tale om overdragelse en veletablert gruppepraksis, med overføring av gunstige avtaler og at A har sørget for overføring av alle pasienter. Dette har gitt B mulighet for inntjening fra første dag, og har gitt henne en såkalt «flying start».

Krav om betaling for utstyr og inventar

Nemnda går så over til å vurdere kravet om betaling av inventar og utstyr. A har lagt ned påstand om at B betale 90 000 kroner for utstyr og inventar. I anførselene er beløpet oppgitt til 80 000 kroner, og under forhandlingene mellom partene ble B tilbudt å betale 80 000 kroner for inventar/utstyr som en minnelig løsning. B har lagt ned påstand om at hun skal betale 49 528,69 kroner for utstyr og inventar, som er noe over halvparten av beløpet som er krevd.

Etter ordlyden i ASA 4313 punkt 7 andre ledd har den som overtar virksomheten en rett og plikt til å overta inventar og utstyr. Utgangspunktet er at erververen plikter å overta dette, og formålet med bestemmelsen er å sikre at den eksisterende innehaveren effektivt skal få avhendet utstyret som er brukt i virksomheten. Den som overtar virksomheten må innrømmes liten valgrett med tanke på hvilket utstyr som overtas. Vederlaget skal settes eiendelenes omsetningsverdi, eller bruksverdi der denne er høyere, jf. ASA 4313 punkt 7 andre ledd. Plikten til å overta utstyr er begrenset til eiendeler som etter sin art eller omfang er nødvendig for den virksomheten den tiltredende fysioterapeuten skal drive i medhold av den kommunale avtalen. Spørsmålet om art og omfang av inventar/utstyr er ikke problematisert for tvistenemnda.

Utstyret og inventaret er ikke taksert, og nemnda må derfor fastsette verdien skjønnsmessig.

Nemnda bemerker at inventaret og utstyret ved instituttet eies med en halvpart hver av de to fysioterapeutene ved instituttet. Felles eierskap til inventaret/utstyret har den fordel at man ikke har unødvendig utstyr ved instituttet og får holdt kostnadene nede. En ulempe er at det potensielt kan oppstå uklarheter rundt hvilke gjenstander som eies av B og hvilke som eies av den andre gjenværende fysioterapeuten. Temaet er ikke nærmere problematisert for tvistenemnda.

Kravet fra A baserer seg på verdsetting satt av henne og den andre gjenværende fysioterapeuten utenom en salgsprosess. A har opplyst at verdien ved nyanskaffelse i dag ville vært 549 251 kroner, uten at dette er dokumentert nærmere. Etter nemndas syn har dette beløpet noe, men begrenset relevans, da det er tale om brukt utstyr som er kjøpt inn over en lengre periode, etter det opplyste i årene 2005 - 2019. Så lenge det ikke foreligger

takst må vederlaget som skal betales for utstyr og inventar fastsettes skjønnsmessig av nemnda.

Nemnda legger til grunn at det meste av utstyret er i alminnelig god stand, men at for eksempel tredemølla har et display som ikke virker. Dette reduserer verdien av tredemølla ved at den blir mer tungvint å bruke, som igjen reduserer bruksverdien. Etter det opplyste var utstyret sist vedlikeholdt i 2020. Etter nemndas syn reduserer også dette verdien av utstyret litt. Manglende vedlikehold fører til at det må påregnes vedlikeholdskostnader på noe av utstyret. Samtidig er det ikke alt av utstyret som krever nevneverdig vedlikehold. Det er ikke opplyst for nemnda hvor store vedlikeholdskostnader som må påregnes og forholdet tillegges derfor kun litt vekt ved den skjønnsmessige fastsettelsen. Nemnda har kommet til at vederlaget for inventar og utstyr skal settes til 70 000 kroner.

Forsinkelsesrenter

A har i påstanden krevd forsinkelsesrenter fra 1. april 2022. I senere prosesskriv har hun gitt uttrykk for at forsinkelsesrenter kreves fra 1. mai (en måned senere enn det opprinnelige kravet) grunnet eget forhold, da hun ventet med å sende saken inn for tvistenemnda til over sommeren 2022. Påstanden er ikke formelt endret. B tiltrådte praksisen 1. april 2022, og kravet om betaling forfalt i utgangspunktet på dette tidspunktet.

Etter forsinkelsesrenteloven § 2 kan fordringshaveren (A) kreve forsinkelsesrenter når kravet ikke innfris ved forfall. Renten løper fra forfallsdagen der denne er fastsatt i forveien, og ellers fra 30 dager etter at fordringshaveren har sendt skriftlig påkrav med oppfordring om å betale. Det skal ikke svares forsinkelsesrenter dersom forsinkelsen er fremkalt ved forhold på fordringshaverens side.

Nemnda mener det i utgangspunktet skal betales forsinkelsesrenter fra forfallstidspunktet som er 1. april 2022. Dette må gjelde selv om det tok tid å sende saken over til tvistenemnda som følge av at partene forsøkte å løse saken i minnelighet. Da A i senere prosesskriv har krevd forsinkelsesrenter fra 1. mai 2022 tar nemnda hensyn til denne endringen i kravet. Saksbehandlingen for tvistenemnda har tatt tid, og det skyldes at begge parter har sendt inn flere og omfattende skriv enn det som er vanlig i en sak for nemnda. Nemnda kan imidlertid ikke se at forsinkelsen er fremkalt ved forhold på fordringshaverens side. Det skal derfor betales forsinkelsesrenter fra 1. mai 2022 i tråd med kravet.

Oppsummering

Etter en samlet vurdering har nemnda kommet til at B skal betale til A 160 155,67 kroner i vederlag for goodwill og 70 000 kroner for inventar og utstyr, totalt 230 155,67 kroner. I tillegg kommer forsinkelsesrenter regnet fra 1. mai 2022. Forfallstidspunktet er to uker fra forkynnelsen av denne nemndsavgjørelsen.

Dekning av kostnadene til nemnda

Ingen av partene har fått medhold i sine påstander fullt ut og ingen av dem har derfor vunnet saken. Nemnda har derfor kommet til at hver av partene må bære egne sakskostnader.

Nemnda har adgang til å pålegge den ene parten å erstatte den annen parts andel av nemndas utgifter etter de saksmkostningsregler som gjelder for nemnda.

Da ingen av partene har vunnet saken pålegges de å dekke nemndas utgifter med en halvpart hver. Nemndas godtgjørelse settes til 37 400 kroner. Arbeidet i saken har vært uvanlig arbeidskrevende, og dette er årsaken til at nemndas godtgjørelse ligger over nivået i andre saker. Beløpet forfaller til betaling en måned etter at avgjørelsen er avsagt, jf. voldgiftsloven § 39.

Partene er solidarisk ansvarlige overfor nemnda for nemndas utgifter i saken, og pro rata ansvarlige overfor hverandre, jf. ASA 4313 punkt 23.1 andre ledd og voldgiftsloven § 39.

Slutning:

1. B betaler 160 155,67 – etthundreogsekstisjutusenetthundreogfemtifemkommasekstisju – kroner til A som vederlag for goodwill innen to uker fra forkynnelsen av denne nemndsavgjørelsen.
2. B betaler 70 000 – syttitusen – kroner til A for inventar og utstyr.
3. B betaler forsinkelsesrenter til A regnet fra 1. mai 2022 og til betaling skjer.
4. B og A betaler utgiftene til tvistenemnda med 37 400 – trettisjutusenfirehundre – kroner innen 1 – en – måned fra avsigelsen av denne avgjørelsen. Partene er solidarisk ansvarlige for utgiftene til tvistenemnda.

Mats Wilhelm Ruland